

rom glavnega mesta Ljubljane sklone pravnomočno ter dotične izjave kolikor možno hitre sem pošlje.

Pri tem je omeniti, da bi oni, kateri bi se vdeležili s kakim doneskom, imel pravico poslati zastopnika v odbor strokovne šole.

Kar se tiče uvedbe vrbarstva v Kranjski, bode po daljni vsebini gori navedenega vis. ministerskega ukaza pri sestavljanju programa za prihodnje leto ozirati se na potovalnega učitelja Karga, ki bode poslan v Ljubljano.

Zbornica se je obrnila v tej stvari do deželnega odbora kranjskega in do mestnega magistrata ljubljanskega s prošnjo, naj se sestavi poseben odbor iz zastopnikov deželnega odbora, zastopstva deželnega glavnega mesta Ljubljane in trgovinske in obrtne zbornice, kateri bi se imel o tej stvari posvetovati in vspeh posvetovanja javiti rečenemu zastopstvu. Zbornica se je tudi v natanko utemeljeni ulogi obrnila do ravnateljstva kranjske hranilnice v Ljubljani s prošnjo, da izposluje v prid rečenim obrtnim strokam pri hranilničnem društvu, da bi podpiralo ustanoviti in vzdržavati omenjeno strokovno šolo. Ravnateljstvo kranjske hranilnice javilo je z dopisom od 21. junija t. l., br. 6000, zbornici, da važnost obstoja take strokovne šole za lesno obrtnost pripozna in da je tudi voljna, za prospeh tega podjetja priporočati glavni skupščini primerne predloge, čim ji bode naznanjeno, koliko so izjavila prinašati za ustanovitev in vzdrževanje tega zavoda oblasti, ki so na to obvezana in označena od visokega c. kr. naučnega ministerstva.

Ko sta se deželni odbor kranjski z dopisom od 10. junija t. l., br. 4005 in mestni magistrat z dopisom od 12. septembra 1887, br. 9733 izjavila za gorenji predlog, sešel se je zgoraj omenjeni posebni odbor ter se je v dveh sejah izrekel za naslednje točke:

1. Za prvo oskrbo učil, orodja, aparatov, modelov itd., za kar se bode potrebovalo po ukazu Njega Vzvišenosti gospoda ministra za uk in bogočastje od 11. marca 1887, br. 22.865 izdatkov 2400 gold., naj bi se izplačalo 1200 gold., to je polovica iz kranjskega deželnege zaklada.

2. Za tekoče stroške za učila, orodje, učno tvarino, za izrabo in pisarnične potrebšine, katere bodo po gornjem visokem ukazu iznašale na leto blizu 1000 gold., imela bi trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani donášati na leto 200 gold. ter se obrniti do kranjske hranilnice, da tudi ona prevzame na se leten donesek od 200 do 300 gold. Ako se poslednje ne bi doseglo, naj bi deželni zaklad kranjski in mestna občina prevzela po 100 gold.

3. Prostore, naznačene v gornjem visokem ukazu, oskrbeti, snažiti jih, vzdržavati v dobrem stanu, razsvetljevati, potem dajati šolskega slugo in naposled omisliti prvo opravo zavoda s šolskimi klopmi, obešali za obleko, umivalniki itd., imela bi mestna občina ljubljanska. Trgovinska in obrtna zbornica imela bi se obrniti do deželnege odbora kranjskega in do kranjske hranilnice, da bi ta činitelja pomagala mestni občini poravnati gornje stroške. Ako pa te pomoči ne bi mogla izposlovati, ima te stroške izplačevati mestna občina sama.

4. Za ustanove imela bi trgovinska in obrtna zbornica za leto 1888 vzeti v proračun znesek 300 gold. in bi imela tudi prositi deželni odbor kranjski, naj bi za ustanove dovolil znesek 600 gold. iz deželnege zaklada. Radi dovoljenja doneska za ustanove imela bi se zbornica obrniti tudi do kranjske hranilnice.

Z nadaljnim dopisom od 25. septembra t. l., br. 9628 javila je c. kr. deželna vlada zbornici, da je Njega Vzvišenost gospod naučni minister naznanil z visokim ukazom od 22. septembra 1887, ad br. 22.865, ako bi vspeh obravnava, kakor se je nadejati, bil ugoden, da bi se ta strokovna šola mogla ustanoviti ne še le začetkom šolskega leta 1888/89, kakor se je namerjalo izprva, ampak uže o veliki noči 1888.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

V prvi seji, dne 24. novembra t. l., otvoril je deželni glavar grof Thurn deželni zbor s primernim nagovorom povdarjajoč potrebo štedenja v deželnem gospodarstvu in je končal s trikratnim slava-klicom na cesarja, kateri je glasno odmeval po zbornici. — Potem rešil se je sledeči dnevni red:

1. Otvorenje deželnege zbora.
2. Obljubovanje novo izvoljenih deželnih poslancev.
3. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
4. Volitev dveh rediteljev.
5. Volitev dveh verifikatorjev.
6. Volitev finančnega odseka 11 članov. Predlog deželnege odbora.
7. Volitev upravnega odseka 11 članov. Predlog deželnege odbora.
8. Volitev odseka 7 članov za deželno-odborsko letno poročilo. Predlog deželnege odbora.
9. Poročilo o delovanju deželnege odbora za dôbo od 1. decembra 1886 do 15. novembra 1887.
10. Priloga 1. Deželno-kulturnege zaklada proračun za l. 1888 in računski zaključek za l. 1886. Deželnege odbora predloga.
11. Priloga 2. Deželnege odbora poročilo zastran podpor za šolske zgradbe.
12. Priloga 3. Normalno-šolskege zaklada proračun za l. 1888. Deželnege odbora predloga.
13. Priloga 4. Normalno-šolskege zaklada računski zaključek za l. 1886. Deželnege odbora predloga.
14. Priloga 5. Deželnege odbora poročilo zastran povračila za hrano in režijo v deželnih dobrodelnih zavodih.
15. Priloga 6. Gledališkege zaklada računski zaključek za l. 1886. Deželnege odbora predloga.
16. Priloga 7. Računski zaključek zaklada prisilne delavnice za l. 1886. Deželnege odbora predloga.
17. Priloga 8. Proračun zaklada prisilne delavnice za leto 1888. Deželnege odbora predloga.
18. Priloga 9. Glediškege zaklada proračun za l. 1888. Deželnege odbora predloga.

19. Priloga 10. Zemljiško-odveznega zaklada računski zaključek za l. 1886. Deželnega odbora predloga.

20. Priloga 11. Zemljiško-odveznega zaklada proračun za l. 1888. Deželnega odbora predloga.

21. Priloga 12. Deželnega odbora poročilo gledé ustanovitve strokovne šole za lesno obrtnost v Ljubljani.

22. Priloga 13. Deželnega odbora poročila o volitvi poslanca v volilskem razredu mest in trgov za voleči okraj Postojna, Vrhnika in Lož.

23. Priloga 14. Deželnega odbora poročilo gledé uvrstitve neke občinske ceste v Bledu med okrajne ceste.

24. Priloga 15. Deželnega odbora poročilo z načrtom zakona, s katerim se preuredé nekatere določbe mitnine mesta Kamnika.

25. Priloga 16. Proračun deželne vinarske in sadjarske šole na Grmu za l. 1888. Deželnega odbora predloga.

26. Priloga 17. Računski zaključek deželne vinarske in sadjarske šole na Slapu oziroma na Grmu za l. 1886. Deželnega odbora predloga.

27. Priloga 18. Muzejskega zaklada računski zaključek za l. 1888. Deželnega odbora predloga.

28. Priloga 19. Muzejskega zaklada proračun za l. 1888. Deželnega odbora predloga.

29. Priloga 20. Deželnega odbora poročilo o nakupu vinograda za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu.

30. Priloga 21. Hiralniškega zaklada proračun za l. 1888 in računski zaključek za l. 1886. Deželnega odbora predloga.

31. Priloga 22. Proračuni bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenskega zaklada za l. 1888. Deželnega odbora predloga.

32. Priloga 23. Računski zaključki bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenskega zaklada za l. 1886. Deželnega odbora predloga.

33. Priloga 24. Računski zaključki ustanovnih zakladov za l. 1886. Deželnega odbora predloga.

34. Priloga 25. Proračuni ustanovnih zakladov za l. 1888. Deželnega odbora predloga.

35. Priloga 26. Deželnega odbora poročilo, s katerim se predlaga statut s programom deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu.

36. Priloga 27. Deželnega odbora poročilo z načrtom zakona, s katerim se spreminjajo nekatera določila zakona, dne 13. junija 1882, dež. zak. šte. 25 l. 1886 ob odkupu posestev se držečih novčnih in prirodninskih davščin za cerkve, župnije in njih organe.

37. Priloga 28. Deželnega odbora poročilo, s katerim se nasvetujejo nekatere preuredbe zakona dne 20. junija 1886 dež. zak. št. 17 o zagrabi in popravi potoka Trebiža pri Ratečah in s katerim se predlaga načrt novele dotičnega zakona.

38. Priloga 29. Proračun zaklada učiteljskih penzij za l. 1888. Deželnega odbora predloga.

39. Priloga 30. Deželnega odbora poročilo, s ka-

terim se predloži načrt zakona o povračilu škod storjenih po lovu in divjačini.

40. Priloga 31. Deželnega odbora poročilo, s katerim se predloži načrt občinskemu redu in občinskemu volilnemu redu za vojvodino Kranjsko.

Po nagovoru deželnega glavarja pozdravil je zbor tudi deželni predsednik baron Winkler. — Pri volitvah potrdila sta se dosedanja reditelja in verifikatorja, prav tako tudi vsi prejšnji člani finančnega odseka. Upravni odsek pridobil je nekaj novih členov, nekoliko sta tudi spremenjena odseka za letno poročilo in pa za občinski red. Izvelitev g. Kreigherja se je takoj potrdila (priloga 13). — Priloga 31 izročila se je občinskemu odseku; priloge 14, 15, 26, 27, 28 in 30 upravnemu odseku, vse druge priloge razun letnega poročila pa finančnemu odseku.

II. seja dne 30. novembra.

Današnja seja imela je rešiti po dnevnem redu 15 toček, med katerimi so se rešile večidel vse uže stvarno deloma zarad nujnosti, kakor: dovolitev začasnega pobiranja deželnih naklad in pa po zahtevi vlade na eno leto omejen sklep za pobiranje posebnega vžitninskega davka od žganja, deloma pa, ker so bila poročila finančnega odseka, o katerih so poročali gg. poslanci Klun, Luckmann, dr. vit. Bleiweis, Šuklje, dr. Vošnjak in dr. Poklukar.

Koj začetkom seje staval je poslanec L. Svetec sledeči predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Deputacija deželnega zbora izreče naj v pravem času na primeren način Njegovemu Veličanstvu Franc Jožefu I. o priliki praznovanja 40letnice Njegovega vladanja čestitanje in udanost vojvodine Kranjske.

2. Povodom tega praznovanja otvori se leta 1888 deželni muzej „Rudolfinum“ in prosi se Najvišjim potom, da se te slavnosti udeležita Njega cesarsko in kraljevo visočanstvo presvitli cesarjevič in nje cesarsko in kraljevo visočanstvo cesarjevičinja Štefanija.

3. V pokritje troškov dovoljuje se deželnemu odboru neomejeni kredit.

V Ljubljani dne 30. novembra 1887.

L. Svetec, Thurn, dr. Poklukar, Murnik, Jakob Missia, Apfaltrern, C. Luckmann, L. Gutmansthal-Benvenuti, Schwegel, Mauer, baron Taufferer, Alfons baron Zois, Erwin grof Auersperg, Deschmann, Leo baron Lichtenberg, Jakob Hren, Edvard Dev, Luka Robič, Fr. Višnikar, dr. A. Mosché, Grasselli, Oton Detela, Jan. Kersnik, A. Kraigher, Mohar, P. Pakiž, dr. Vošnjak, M. Lavrenčič, W. Pfeifer, Hinko Kavčič, F. Stegnar, dr. Sterbenec, dr. Samec, dr. Papež, dr. Bleiweis, Fr. Šuklje, Karol Klun.

Po sprejeti nujnosti za obravnavo tega predloga utemeljil ga je predlagatelj s sledečim govorom:

Prihodnje leto obhajali bodo avstrijski narodi, združeni pod blagotvornim žeslom presvitle habsburške dinastije pomenljivi praznik 40letnice premilostnega našega

gospodarja in vladarja Franca Josipa I. Uže v navadnem rodbinskem življenju je tak god povod radosti in veselja. Koliko znameniteji pa je tak praznik v zgodovini prostoranega silnega cesarstva, v življenju mogočnega, od štirideset milijonov vernoudanih podanikov presrečno ljubljene vladarja! Tudi vojvodina kranjska tekmovala bode pri tej priliki z drugimi kraljestvi in deželami naše monarhije v glasnih nehlinjenih pojavih ljubezni in udanosti.

Pred 4 leti, takrat, ko se je praznovala šeststoletnica one prisege, s kojo so se predniki naši za vse veke zavezali presvitli habsburški rodbini, bila je dežela naša toliko srečna, da jo je obiskalo Nj. veličanstvo. Pri tej priložnosti položil je cesar Franc Josip sam temeljni kamen veličastni zgradbi, katera se po Najvišjem premilostnem dovoljenju imenuje po Nj. ces. visokosti prestolonasledniku Rudolfu. Ponosno dviguje se naš „Rudolfinum“; preznamenite zbirke njegove so prava dika deželi naši. To delo bode popolnem dovršeno prihodnje leto. Gotovo je opravičena iskrena želja zvestega prebivalstva vojvodine kranjske, da, kar je presvitli oče pričel, dovrši naj Nj. prevzvišeni sin, spremljan od svoje preblage soproge, katera s svojo ljubeznjivostjo očaruje milijone vernih podanikov. Sam po sebi utemeljuje se toraj moj nasvet, mereč na to, naj se prosi Nj. veličanstvo premilostljive dovolitve, da se Nj. ces. visokost cesarjevič prestolonaslednik in Nj. ces. visokost cesaričinja Štefanija osebno udeležita slovesnega otvorenja našega „Rudolfinuma“.

In ako nas doide ta sreča, da se usliši preponižna naša prošnja, tedaj sprejemali bomo prevzvišena naša gosta ne le z običajnim Nju dostojnim ceremonijelom, temveč z ono iz globine naših src kipečo ljubeznijo, s katero je dežela naša vedno bila vdana presvitli habsburški dinastiji. Z možato zavednostjo smemo ponavljati besede, izražene v adresi kranjskega deželnega zbora leta 1883 do Njih Veličanstva: „Šest stoletij je minulo, odkar je kranjska dežela preslavni habsburški rodovini prisegala udanost in zvestobo. Zgodovina spričuje, da se ta prisega nikdar ni prelomila, da se Kranjska zvestoba nikdar ni majala.“ V tej zvestobi vztraja naš narod, pričakujoč zgolj od svojega viteškega vladarja obrambo svojih ustavnih pravic in vresničenje svojih materijalnih teženj. Narod naš, ne zmeneč se za neke osamljene iz tujine donešene glasove, koje je dežela naša uže odločno obsodila in katerih pri tej slovesni priliki nečem dalje omenjati, narod naš bode vedno neustrašeno stal na braniku avstrijske državne ideje ter srečno svojo bodočnost iskal in nahajal v tesni zvezi s presvitlo habsburško dinastijo.

Stoječ na tem stališču nasvetujem v soglasji in pooblaščen od vseh deželnih poslancev. (Sledi spredaj.)

Govor spremljala je zbornica pri mnogih vročega domoljubja polnih stavkih z burnim odobravanjem.

Potem sprejele ste se prve dve točki predloga takoj dokončno, tretji del predloga pa se je izročil finančnemu odseku.

V daljni razpravi potrdila se je izvolitev poslanca

Višnikarja za mestno skupino kočevsko po kratkem poročilu poročevalca Murnika brez ugovora.

Potem rešila so se daljne točke dnevnega reda. Prihodnja javna seja bo v soqoto.

Deželni zbor štajerski.

V tem zboru vršile so se povodom odtvorjenja deželnega zbora pomenljive osebne premembe. V prvi vrsti odpovedal se je deželnega glavarja namestnik baron Gödel temu dostojanstvu ter je bil njegovo mesto imenovan slovenski poslanec dr. Radaj. — Zarad rodbinskih razmer odložil je dalje poslanstvo znani zasluženi slovenski poslanec dr. Dominkuš, kar je globoko obžalovati. — Izmed nemških poslancev prisiljen je bil svoj mandat odložiti nekdanji litijski okrajni glavar Vestenek, kateri je neprostopajno zapustivši državno službo, postal nemogoč kot ljudski zastopnik. — Vestenek bil je tudi deželnega odbornika namestnik.

O zanimivih predlogih v temu zboru se do sedaj še ni čulo, razun onega zarad vpeljatve zakonskih licenc, katerega je stavil nemški konservativec župnik dr. Pscheiden.

V deželnem zboru koroškem govoril je pri otvorenju tamošnji deželni glavar ono staro pretumpasto frazo o vtikanju med koroške šolske razmere po nedeželanih. Govornik je očitvidno v mislih imel prizadevanje slovenskih državnih poslancev v rešitev narodnega življa koroških Slovencev. — Ako koroški deželni glavar misli s tem doseči, da bi slovenski državni poslanci po njegovem govoru nehali spolnovati svojo narodno dolžnost, se je gotovo motil, slovenski poslanci bodo še le takrat nehali vsemu svetu kazati barbarizem slovenem namenjenih tamošnjih šol, kadar ta sam neha in se namesto z takimi šolami, kakoršne zagotavlja državna temeljna postava in kakoršne imajo omikani narodi vsega sveta.

Naši dopisi.

Iz Železnikov 26. novembra. (*Raznoterosti.*) Pregovor: „Lepa Uršica pa grdi Martinček — si vsaka stara babica lahko steljo pripravi“, to je lepo vreme na sv. Uršule in slabo na sv. Martina dan, pa res ni popolnoma prazen; — ravno nasprotno vreme imenovana dneva pa prerokuje gledé pripravljanja stelje tudi nasprotni uspeh. To letos pri nas le preveč potrditi moramo. In tudi drugi pregovor: „Če je na sv. Martina dan solnčno, je v treh dneh potem sneg“, se je uže mnogokrat, pri nas tudi letos potrdil. Lepemu vremenu na sv. Martina dan sledil je koj dež, njemu sneg, snegu pa zopet toliko dežja, da gre za steljo uže zdaj mnogim dovolj trdo. K sreči se je danes vreme na lepo obrnilo; tudi zrakomer se pametno véde, Bog le daj, da pri tem ostane; ljudje se bodo zdajci na moč za steljo strnili, da se jim le količko-kaj po hostah osuši.

Nož, ta nesrečni nož je, žali, v naši bližnji okolici pred tednom dni zopet vzročil naglo neprevideno smrt. Za Boga svetega! v kako slabo luč prišla bo naša lepa